

**Основно училище „ Отец Паисий” село Лозенец, община Крушари,
област Добрич, улица Първа № 56; тел.: 0899171974,
e- mail: oulozenec@abv.bg**

Утвърдил:
ДАНИЕЛА СТАНКОВА
Директор ОУ „Отец Паисий”
Заповед № РД-04-27/15.09.2021 г.

УЧИЛИЩЕН МЕХАНИЗЪМ

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ

**В ОУ „ ОТЕЦ ПАИСИЙ” СЕЛО ЛОЗЕНЕЦ
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2021 – 2022 г.**

I.ВЪВЕДЕНИЕ

След семейството училището е значим фактор във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред учениците реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне подрастващото дете да открие и развие своята индивидуалност, да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността.

Училището като институция изгражда позитивен организационен климат, създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика, за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност, които се базират на идеите и принципите на приобщаващото образование.

В ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец се осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги / съгл. чл.174, ал. 1 и 2 от ЗПУО/.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

На учениците в ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

Подкрепа за личностно развитие в ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец е обща и допълнителна / съгл. чл.177, ал.1 от ЗПУО/.

II.НОРМАТИВНА УРЕДБА

Съгласно чл. 31, ал.1 от Наредба №15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, директорът отговаря за спазването и прилагането на държавните образователни стандарти.

В чл. 4 (1) т.3 и т.4 са регламентирани следните функции на учителя:

- Оценяване напредъка на учениците, оказване на необходимата подкрепа и съдействие за пълноценното им интегриране в образователната и социалната среда съобразно специфичните им потребности.
- Сътрудничество и участие в екипи за подкрепа на личностното развитие на учениците съвместно с други педагогически специалности, взаимодействие с други институции и организации.

На учениците в ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитието им и за включването и участието им в училищната общност.

Подкрепата се предоставя съобразно с индивидуалните потребности на всеки ученик.

За реализиране и координиране на дейностите за подкрепа в съответствие потребностите на учениците, в началото на учебната година директорът формира **КООРДИНИРАЩ ЕКИП** за обща и допълнителна подкрепа в състав:

- Главен учител – координатор за предоставяне на обща подкрепа;
- Педагогически специалист/учител/ - координатор за предоставяне на допълнителна подкрепа;
- Педагогически съветник;
- Логопед;
- Ресурсен учител;
- Психолог;

Училищни дейности за идентифициране на потребностите на учениците от обща подкрепа

Под ръководството на директора се реализират следните дейности:

1. Родителски срещи за запознаване на родителите с възможностите за оказване на подкрепа.
2. Събрание на родителските активи за запознаване с училищната политика в изпълнение на Наредбата за приобщаващо образование.
3. Провеждане на входяща диагностика за училищна готовност в I клас.
4. Наблюдение на адаптацията на първокласниците, петокласниците и новозаписаните ученици в продължение на 1 месец от класния ръководител.

5. Провеждане на входящи нива по всички учебни предмети от всички учители.
6. Формиране на училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз и изследване на нивата на училищен тормоз в паралелките от IV до VII клас.
7. Анализ на резултатите от входящите нива във всяко методическо обединение и планиране на мерки.
8. Провеждане на заседания на ПС за анализ на резултатите от входящите нива и нивото на тормоз в училище.

Класният ръководител

1. Обобщава резултатите от входящите нива на класа.
2. Инициира провеждането на класен съвет с участието на главният учител при следния дневен ред:
 - а/ Обсъждане на мерки за подобряване резултатите на учениците чрез:
 - Допълнителни консултации
 - Включване в групи за допълнителна помощ
 - Среци с родителите
 - б/ Обсъждане на взаимоотношенията в класа и планиране на мерки при необходимост чрез:
 - Включване в групи по интереси
 - Консултации с психолог
 - Ежеседмични контакти с родителите
 - Предлага изработване на индивидуална програма за подкрепа на учениците със значителни обучителни трудности, в риск от отпадане, с поведенчески проблеми.
 - Уведомява родителите и търси тяхното съгласие за реализиране на решенията, предложени от класния съвет.

ДЕЙНОСТИ НА ЕКИПИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Координаторът за реализиране на обща подкрепа /главен учител/

- Разработва индивидуални програми за подкрепа съвместно с класния ръководител и екипа, който ще осъществява дейностите.
- Съвместно с класния ръководител формира група за овладяване на социални умения от ученици с поведенчески проблеми.

- Съвместно с класния ръководител провежда социометрични изследвания и консултира дейностите за подобряване на взаимоотношенията в класа.
- Организира и координира с родителите дейностите, насочени към промяна на нагласите им към училището – Училище за родители, родителски инициативи.
- Подпомага реализирането на малки проекти в класове с проблеми във взаимоотношенията/дисциплина.
- Осъществява връзки с институции при необходимост.
- Координира дейностите за осъществяване на приемственост.
- Организира или координира училищните събития, насочени към развитие на училищната общност.

КОНТРОЛ НА РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ОБЩА ПОДКРЕПА

Главният учител

- Контролира изпълнението на планираните мерки чрез урочни проверки, преглед на документацията и беседи с учители.
- Контролира посещаемостта на учениците в групите, консултациите и дейностите за подкрепа.
- При необходимост инициира и подпомага срещи с родители и контакти с институции.
- Участва в дейността на екипите за проследяване на напредъка на учениците и ефективността на мерките.
- Инициира споделяне на добри практики и оказва методическа помощ на учителите.
- При необходимост инициира провеждане на класен съвет или работна среща за обсъждане на проблеми с учениците.
- Уведомява с писмен доклад директора при констатирани нередности по изпълнението на наредените дейности.

ОТРАЗЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ОБЩА ПОДКРЕПА В УЧИЛИЩНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Протоколи за класен съвет по конкретен случай

- Дневник за консултации – допълнителни консултации и допълнително обучение

- Дневник на класа – срещи с родители (консултации), допълнителни консултации и обучение с ученика, съгласно индивидуален план за обща подкрепа
- Програма за подкрепа – портфолио на ученика с дидактически материали
- Протоколи от заседания на екипите за обща подкрепа съгласно индивидуален план на ученика за преодоляване на обща подкрепа-ежемесечно.

ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЗИТИВЕН ОРГАНИЗАЦИОНЕН КЛИМАТ И ПОДХОДЯЩА ПСИХОЛОГИЧЕСКА СРЕДА В УЧИЛИЩЕ

Задължения на директора:

- Инициира актуализация на училищния правилник и запознаване на родителите с училищната политика за превенция на тормоза и правилата за ред и сигурност в училище.
- Инициира съставянето на правила за поведение от всеки клас и план за часа на класа с участието на учениците

Задължения на класния ръководител:

- Изготвя съвместно с учениците правила за поведението им в клас.
- Изготвя съвместно с учениците план за часа на класа.
- Запознава родителите с училищния правилник и правилата за безопасност и сигурност в училище, с механизма за противодействие на училищния тормоз.
- Осъществява системно партньорство с родителите в приемното време, на родителски срещи, в съвместни дейности и инициативи.
- За всеки проблем, който е констатирал или за който е уведомен провежда разговор с ученика, с цел изясняването му и подкрепа за разрешаването му. Документира разговора в дневника на класа
- Информира родителите за проблема и иска съгласието им за прилагане на мерки за подкрепа.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КЛАСНИЯ РЪКОВОДИТЕЛ ПРИ НАЛАГАНЕ НА САНКЦИЯ

- При допуснати три отсъствия по неуважителни причини или нарушение на задълженията на ученика - обсъжда проблема

с ученика и родителите му и регистрира предприетите мерки в дневника на класа

- Информира директора и главния учител при необходимост от професионална подкрепа.
- Изготвя предложение до директора за откриване на процедура за налагане на санкция и дата за изслушване.
- Уведомява писмено родителите за откритата процедура и за правата им.

Преди налагането на всяка санкция обсъжда с ученика и неговите родители, а при необходимост и с координиращия екип мерки за обща подкрепа, които се прилагат паралелно с налагането на санкцията. Преди налагането на санкция, различна от „забележка”, уведомява писмено отдел „Закрила на детето”.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИ В РИСК

Допълнителната подкрепа / работа с ученика по конкретен случай е краткосрочно, осъществява се в сътрудничество със социалните служби и има за цел разрешаване на проблеми в поведението или предотвратяване на отпадането от училище. Проблемното поведение може да бъде:

- Трудности в общуването;
- Изоляция и социални проблеми;
- Агресивни прояви и конфликти;
- Психично страдание;
- Липса на напредък в обучението;
- Отсъствия от училище.

Задължения на координатора при работа с ученици, извършващи нарушения, отсъстващи по неуважителни причини или са в риск от отпадане.

- Изготвя съвместно с екипа план за подкрепа след оценка на индивидуалните потребности;
- При необходимост се привличат партньори, медицински специалисти, социални служби;
- Осъществява ежеседмичен контрол на поведението и отсъствията на ученика.
- Осъществява връзка със семейството за подкрепа в дейностите;
- Координира сътрудничество между училището и семейството и /или средата на ученика и проследява ефективността на мерките за подкрепа.
- Дейностите в състава на екипа и продължителността на подкрепата се отразяват в плана за подкрепа.

- Проследява ефективността на мерките на заседание на всеки 2 седмици. Изготвя доклад в края на учебната година.

III. ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИК В ОУ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“ , С. ЛОЗЕНЕЦ

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в училището съобразно индивидуалните му потребности.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всеки ученик в училището.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнително консултиране по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно- информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа.

1. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва:

1.1. Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;

1.2. Провеждане на регулярни срещи за:

а) преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на всеки ученик;

б) определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

в) определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни ученици, насочени към превенция на обучителните затруднения.

На родителя, представителя на ученика или на лицето, което полага грижи за ученика, се предоставя информация за работата с ученика и при необходимост се кани на регулярните срещи.

По време на регулярните срещи се води протокол, който се подписва от всички участници в срещата и се съхранява от координатора.

2. Допълнителното обучение по учебни предмети:

□ е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

□ потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора по чл. 7 от Наредбата, а за учениците със специални образователни потребности и за учениците с изяви дарби – от екипа за подкрепа за личностно развитие на конкретния ученик.

□ когато допълнителното обучение по учебен предмет се провежда в учебни дни, извън часовете по училищния учебен план, то е с обща продължителност до 80 учебни часа годишно.

□ допълнителното обучение по учебен предмет може да се провежда и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 30 учебни часа.

□ за провеждане на допълнителното обучение директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

3. Допълнително консултирането по учебни предмети:

□ е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година.

□ директорът на училището утвърждава график не по-късно от 15 октомври за първия учебен срок и не по-късно от 20 февруари за втория учебен срок, в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището и се публикува на интернет страницата на училището.

□ класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

4. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика,

консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Формите за кариерно ориентиране в училищното образование са индивидуалното и груповото информироване и консултиране, индивидуалната и груповата работа и работата по програми за кариерно ориентиране.

4.1. Информироването се отнася до:

- видовете подготовка в училищното образование, профилите, специалностите от професии;
- институциите в системите на училищното образование, професионалното образование и обучение и висшето образование и условията и реда за прием на ученици и студенти;
- динамиката и потребностите на пазара на труда.

4.2. Консултирането е насочено към:

- разкриване на интереси, нагласи и мотивация за избора на образование и професия;
- формиране на умения за планиране на учебното и личното време;
- формиране на умения за планиране на кариерното развитие;
- преодоляване на грешки, свързани с избора на образование и професия от учениците;
- решаване на вътрешни и външни конфликти, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация.

4.3. Индивидуалната и груповата работа се осъществява за:

- подобряване на мотивацията на учениците за учене и професионална реализация;
- провеждане на интерактивни упражнения по кариерно ориентиране;
- провеждане на дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование, професия и работа;
- провеждане на тренинги с ученици за формиране на умения за вземане на решения и търсене на работа.

4.4. Работата по програми за кариерно ориентиране включва дейности:

- с ученици от I до IV клас;
- с ученици от отделни целеви групи – талантиливи, със специални образователни потребности, с проблемно поведение и др.;

- за формиране на нови умения за социално включване и мобилност.
- За реинтегриране на отпадналите от училище.

5.Заниманията по интереси включват:

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;
- дейности, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортнотуристически участия и изяви по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 ЗПУО.
- Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, отбор и др.

6.Библиотечно - информационното обслужване се осигурява чрез:

- гарантиране на свободен достъп на учениците до информация от различни документални източници с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация
- предоставяне универсална информация чрез различни по тип, вид, тематика и език документални източници
- формиране в учениците на култура и умения за търсене и ползване на информация, изгражда навици за непрекъснато самообразование, подтиква към креативност, подпомагане на достъпа до културни и образователни събития, мотивиране на личностното израстване и гражданската отговорност.

7.Грижата за здравето се осигурява чрез създаване на условия за достъп на учениците до медицинско обслужване.

За учениците в училището се организират програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ и други.

В провеждането на горепосочените дейности могат да се включват и родителите на децата и учениците.

Родителят е длъжен да предоставя информация за здравословното състояние на ученика и за проведени медицински изследвания и консултации и да осъществява взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.

8. Осигуряването на достъп до МТБ включва:

- достъп на ученици до ИТ кабинет
- осигуряване на условия за организиране и провеждане на самоподготовка на учениците
- провеждане на консултации по учебни предмети и индивидуална работа
- организиране и провеждане на занимания по интереси
- работа с родители

9. Учениците се **поощряват с морални и материални награди** за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на институционалната общност при условията и по реда на чл. 54 – 56 от Наредбата при:

- постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения, респективно класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието;
- класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;
- прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на децата и учениците към непреходните национално значими идеали и ценности.

Директорът на училището, след решение на Педагогическия съвет, със заповед може да учредява награди за учениците. В заповедта се определят и конкретни критерии, на които трябва да отговарят учениците, за да бъдат удостоени с определена награда.

9.1. наградите, с които се удостояват учениците, може да бъдат грамоти, сертификати, плакети, предметни награди и други в зависимост от възможностите на институцията и постиженията на учениците.

9.2. предложенията за удостояване с награди се правят до директора на училището от педагогически специалисти, от специалисти, осъществяващи занимания по интереси с ученици, от родители, от ученици в институцията, от други лица и организации.

9.3. предложенията съдържат трите имена на ученика, класа, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на ученика в подкрепа на направеното предложение.

9.4. постъпилите предложения се обсъждат на заседание на Педагогическия съвет.

9.5. директорът въз основа на решението на Педагогическия съвет със заповед определя учениците, които се удостояват с награди.

9.6. наградите се връчват на значими национални празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.

9.7. награди за учениците може да бъдат определяни и с Правилника за дейността на учебното заведение.

9.8. началникът на Регионалното управление на образованието и кметът на общината със заповед може да учредяват регионални, съответно общински награди на учениците. В заповедта за учредяване се определят процедурата и конкретните критерии, на които трябва да отговарят учениците, за да бъдат удостоени с определена награда.

9.9. министърът на образованието и науката може да учредява национални награди за учениците. В заповедта за учредяване се определят конкретните условия и критерии, на които трябва да отговарят учениците, за да бъдат удостоени с определена награда. Мотивираните предложения за удостояване с награди се правят до министъра на образованието и науката от началника на Регионалното управление на образованието, от директора на училището, от други лица и организации. За всяка учредена награда, министърът на образованието и науката определя със заповед комисия, която разглежда постъпилите мотивирани предложения и предлага учениците за награждаване. Министърът на образованието и науката въз основа на предложението на комисията, със заповед определя учениците, които се удостояват с награди.

10. Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение се изразява във включване на отделни ученици в съответни дейности по чл. 45 от Наредбата за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа.

□ психологическата подкрепа е насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите.

□ психологическата подкрепа се осъществява от психолог и включва:

1. създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;

2. предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;

3. извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция;

4. работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

Училището е длъжно да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, тъй като те са израз на общата воля и координираните усилия на всички участници в образователния процес.

Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща институционална политика, но се осъществяват самостоятелно от учебното заведение и може да включват:

1. Изготвяне, съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;

2. Разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа и/или в заниманията по интереси;

3. Партньорство с родителите;

4. Дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност, включително за запознаване с различните форми на насилие и с техники за преодоляването им.

За преодоляване на **проблемното поведение** на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. Обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. Използване на посредник при решаване на конфликт в училище;

3. Консултиране на ученика с психолог;

4. Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

5. Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

6. Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

7. Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;

8. Други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.

Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се разработват въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и на алгоритъм за неговото прилагане, утвърдени със заповед от Министъра на образованието и науката.

11. Превенцията на обучителните затруднения представлява включване на отделни ученици в дейности, които се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на определени ученици, които срещат затруднения в обучението:

- допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

- консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

- логопедична работа.

Допълнителното обучение по чл. 27, ал. 1, т. 1 от Наредбата е насочено към ученици:

1. за които българският език не е майчин;

2. които имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2), или не са постигнали очакваните резултати, заложиени като прагова стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет;

3. които срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) или три последователни текущи оценки слаб (2);

4. за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

Допълнителното обучение по български език и литература за учениците по т. 1 е задължително и се осъществява чрез допълнителни учебни часове извън училищния учебен план в съответствие с държавния образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език.

Потребностите от допълнителното обучение за учениците по т. 2, т. 3 и т. 4 се определят от учителя по предмета и от координатора за учениците със специални образователни потребности – от екипа за подкрепа за личностно развитие.

Когато допълнителното обучение по учебен предмет се провежда в учебни дни, извън часовете по училищния учебен план, то е с обща

продължителност до 80 учебни часа годишно – за случаите по, т. 1 и т. 2, и до 10 учебни часа – за случаите по т. 3.

Общата продължителност на допълнителното обучение по учебен предмет за учениците по т. 4 се определя в плана за подкрепа.

Допълнителното обучение по учебен предмет за ученици по т. 1 и т. 2 може да се провежда и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 30 учебни часа.

За провеждане на допълнителното обучение директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

Логопедичната работа се осъществява от логопед в училището, центровете за подкрепа за личностно развитие, Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и включва:

1. превенция на комуникативните нарушения и на обучителни трудности;
2. диагностика на комуникативните нарушения;
3. терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения;
4. консултативна дейност с учители и родители на ученици с комуникативни нарушения.

Логопедичната превенция на комуникативните нарушения и обучителни трудности включва:

1. изследване на писмената реч на учениците;
2. определяне на потребностите на учениците от логопедична работа.

Логопедичната диагностика на комуникативните нарушения включва:

1. диагностика при нарушения на говора;
2. невропсихологична диагностика на входно и изходно равнище на учениците;

Терапевтичната дейност при установени индикации за комуникативни нарушения включва:

1. изготвяне на индивидуални терапевтични планове;
2. провеждане на терапевтична дейност с ученици с комуникативни нарушения.

Консултативната дейност включва:

1. консултиране на учители за особеностите и потребностите на учениците с комуникативни нарушения и предоставяне на методическа подкрепа при работата с ученици с комуникативни нарушения;

2. консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите на учениците с комуникативни нарушения за активно участие в логопедичния процес.

Дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни ученици, които срещат затруднения в обучението.

За целите на обсъждането могат да се използват и:

1. сведения от педагогически специалисти за силните страни на учениците;

2. сведения от педагогически специалисти в училището или от други специалисти за наличие на възможни рискови фактори в средата на тези ученици;

3. данни от информацията, която придружава тези ученици от детската градина, включително за предоставяни дейности по обща подкрепа за личностно развитие в детската градина;

4. данни от установяването на готовността на тези деца за училище, от логопедично изследване, материали от портфолио и други.

Обсъждането на цялата информация се прави от педагогическите специалисти, които работят с ученика, като за резултатите от обсъждането се уведомява родителят. На база на обсъждането за отделни ученици се определят дейности от общата подкрепа за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения. Въз основа на обсъждането се определят тези ученици, на които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните им потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Дейности от общата подкрепа за целите на превенцията на насилието и преодоляване на проблемното поведение по чл. 45, т. 3, т. 4, т. 5 и т. 7 от Наредбата и за целите на превенцията на обучителните затруднения по чл. 27 задължително се осъществяват и в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на учениците с обща продължителност за отделен ученик или за група ученици не повече от 30 учебни часа.

За тези дейности директорът на училището, въз основа на доклади на учители на групи или на класни ръководители, и на резултатите от образователния процес издава заповед за определяне на учениците и на условията за провеждане на дейностите.

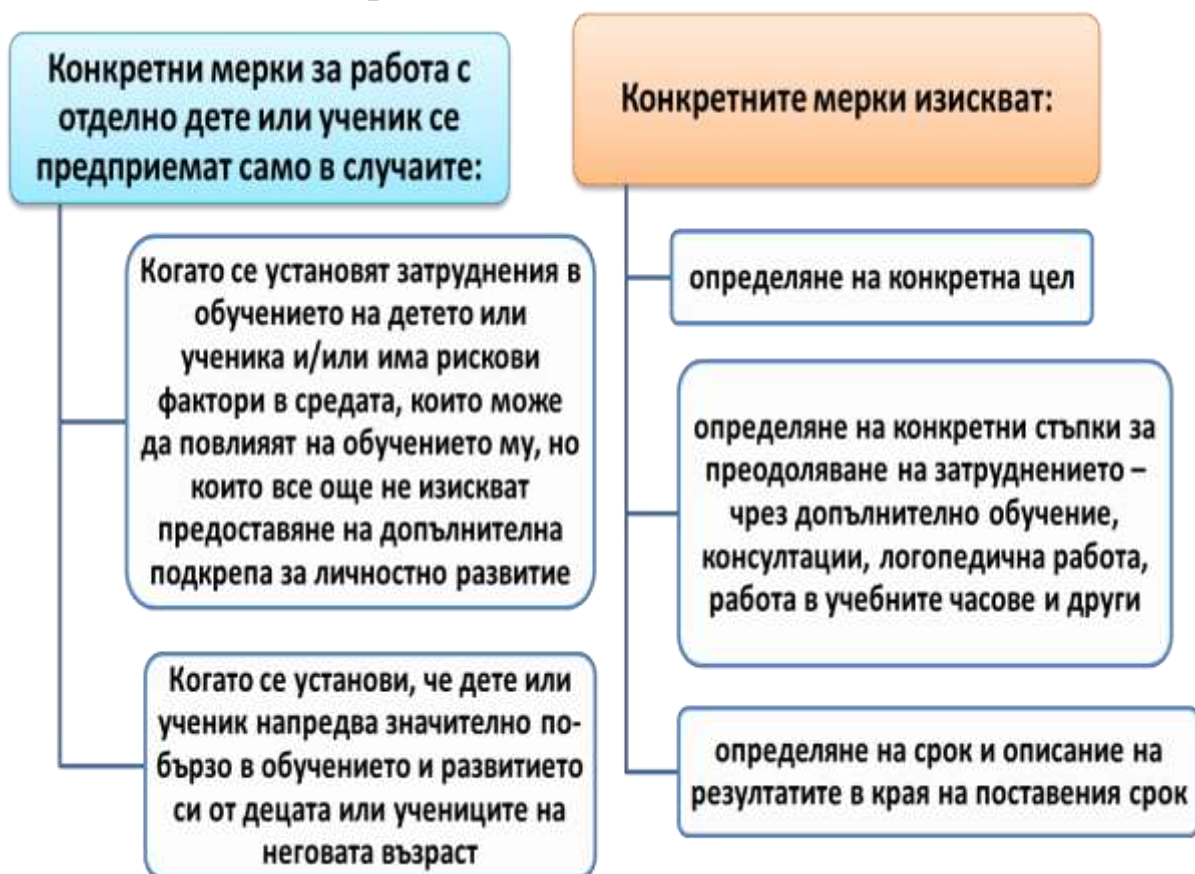
Родителите се информират за заповедта не по-късно от 7 дни преди началото на осъществяване на дейностите.

В случай, че родителите не осигуряват присъствието на децата или учениците, директорът на училището писмено уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика.

Класният ръководител запознава родителя с предприетите конкретни дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение и/или за превенция на обучителните затруднения и го информира за резултатите от изпълнението им.

В случаите, когато ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му, в тримесечен срок от предоставянето ѝ, класният ръководител на ученика запознава родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности на ученика.

Дейностите за обща подкрепа за личностно развитие, насочени към превенция на обучителните затруднения, чрез предприемане на конкретни мерки за работа с отделен ученик представляват **пресечна точка между обща и допълнителна подкрепа**

IV. ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИК

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик от ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец.

Оценката се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора на училището за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 ЗПУО.

Оценката на индивидуалните потребности на ученик е процес на събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.

Оценката на способностите се потвърждава от Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Оценката на функционалното състояние на ученика съдържа:

1. Общ здравен статус, физическо развитие.
2. Емоционално и социално развитие (игрови умения; отношения с връстници; отношения с възрастни; социално приемливо поведение; самооценка; ниво на независимост; поведение, съответно на възрастта; умения за самообслужване и самостоятелност; риск от нараняване; хиперактивност).
3. Познавателно развитие (памет, внимание, мислене, интелект).
4. Езиково и говорно развитие и комуникативни умения (латерализация, гнозис и праксис; рецептивна реч; експресивна реч; писмена дейност; математически умения; невербална комуникация; комуникативна функция на езика).
5. Обучение (постижения в образователния процес; обучение по учебни програми по общообразователни учебни предмети; участие в терапевтични програми).
6. Семейни отношения (контакт с родителите или други членове на семейството, честота на контактите, качество на контактите; основни грижи и закрила; емоционална връзка и стабилност на отношенията в семейството; родителски стил на възпитание).
7. Социална среда (семейна история; разширено семейство; жилищни условия; социални характеристики и ресурси на средата).

Информацията се предоставя на РУО-Добрич.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните **уязвими групи**:

- със специални образователни потребности (СОП) – в началото на учебната година;

Съгласно ЗПУО, специални образователни потребности на ученик са образователните потребности, които може да възникнат при сензорни увреждания, физически увреждания, множество увреждания,

интелектуални затруднения, езиково-говорни нарушения, специфични нарушения на способността за учене, разстройства от аутистичния спектър, емоционални и поведенчески разстройства.

- с хронични заболявания;

Съгласно ЗПУО, ученик с хронични заболявания е ученик със средно тежки, компенсирани и реконвалесцентни форми на съответното хронично заболяване.

- в състояние на риск;

Съгласно ЗПУО, ученик в риск е ученик:

а) без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени;

б) жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякаво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му;

в) в опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие.

- с изявени дарби.

Съгласно ЗПУО, ученик с изявени дарби е ученик с трайни способности и постижения в областта на науката, изкуството или спорта, надвишаващи постиженията на неговите връстници.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците, за които има индикации, че са със СОП, се извършва в срок до 3 месеца от началото на учебната година, като продължителността на оценяването е най-малко 14 дни.

Оценка на индивидуалните потребности на учениците, за които има индикации, че са със СОП, може да се извършва и по всяко друго време през учебната година, ако се установи необходимост от такава оценка, като продължителността на оценяването е най-малко 14 дни и се извършва в срок до 3 месеца от установяването на необходимостта.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците с изявени дарби, в риск и с хронични заболявания се извършва съобразно спецификата на всеки отделен случай, но не по-късно от 3 месеца от установяване на необходимостта от извършване на оценка.

Оценката се извършва съгласно Карта за оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика.

Всеки специалист от екипа попълва, съответната на неговата компетентност, част от Картата за оценка, като отделните части се съгласуват между специалистите и се вписва общо становище за функционирането на ученика и за необходимата допълнителна подкрепа.

Родителят писмено изразява в Картата за оценка съгласието или несъгласието си с извършената оценка на индивидуалните потребности и с решението за предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика.

Картата за оценка е неразделна част от личното образователно дело на ученика в националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) и се предава заедно с останалите негови документи при прехода му от една институция в друга в системата на предучилищното и училищното образование.

На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика.

При несъгласие на родителя с оценката на индивидуалните потребности на ученика със СОП, извършена в училището, той може да подаде заявление до директора на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование за организиране на повторна оценка на индивидуалните потребности на ученика в 14-дневен срок от извършването на оценката от екипа за подкрепа за личностно развитие. Родителят посочва в заявлението мотивите за несъгласието си с оценката на индивидуалните потребности на ученика със СОП.

В случаите на несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика, независимо че въз основа на оценките на индивидуалните потребности е установена такава необходимост, и за предотвратяване на риска от отпадане от образование директорът на училището писмено уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика, с цел осигуряване на неговия най-добър интерес.

Директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ в срок до 10 работни дни от получаването на уведомлението писмено информира директора на училището за предприетите действия.

В такива случаи училището задължително организира предоставянето на дейности за обща подкрепа за личностно развитие на ученика.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие според вида си е **краткосрочна** или **дългосрочна**.

Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на ученика се предоставя за определено време в процеса на училищното образование, като:

- за ученици със СОП обхваща период от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование;

- за ученици в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в училище в сътрудничество с отделите за закрила на детето;
- за ученици с изяви дарби обхваща период от минимум една учебна година;
- за ученици с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението на ученика. При необходимост срокът ѝ се удължава в зависимост от здравословното състояние на ученика.

Дългосрочна е подкрепата, която обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на ученика в училището.

Допълнителната подкрепа **включва**:

- работа с ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира от училището чрез **план за подкрепа** по чл. 187, ал. 3 от ЗПУО, изготвен за всеки отделен ученик.

Родителят се запознава с плана за подкрепа на ученика, като му се предоставя копие от него при поискване. Родителят е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на детето или ученика.

Видът и формите на обучение, както и предвидените действия за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с **план за подкрепа**, който включва:

1. Целите, задачите и конкретните дейности за допълнителна подкрепа.
2. Описание на възможностите, силните страни и потенциала на ученика за включване и участие в образователния процес.
3. Определяне на вида и формата на обучение.
4. Определяне на вида на допълнителната подкрепа и на конкретния срок за предоставянето ѝ.

5. Определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението.

6. Определяне на начини за оценяване на напредъка на ученика.

7. Определяне на специални педагогически, терапевтични и социални методи и средства за постигане на целите.

8. Определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа.

9. Описание на екипната работа с ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя при предоставянето на допълнителната подкрепа.

10. Описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите, както и на координацията на работата с учениците.

11. Определяне на часовете за ресурсно подпомагане - за ученик със СОП.

Ресурсен учител се осигурява на всеки ученик със СОП, за което вследствие на оценката на индивидуалните потребности е установена необходимост от ресурсно подпомагане.

Броят на ресурсните учители в училището се определя в зависимост от броя на учениците със СОП, от вида на подкрепата – краткосрочна или дългосрочна, от броя на часовете за ресурсно подпомагане, посочени в плановете за подкрепа на учениците, съобразно променящите се индивидуални потребности на учениците.

Директорът на училището назначава ресурсен учител за дългосрочна допълнителна подкрепа, когато в паралелката се обучават до 3 ученици със СОП.

Логопед се осигурява на ученик с идентифицирани потребности от логопедична рехабилитационна работа и терапия.

Психолог се осигурява на ученик с идентифицирани потребности от психологическа подкрепа и терапия, необходимост от директна работа и консултиране.

Помощник на учителя се осигурява при повече от 3 ученици със СОП в паралелка в училището, когато учениците са с комплексни потребности вследствие на емоционално-поведенчески проблеми при разстройство от аутистичния спектър или при друго увреждане, нарушение или заболяване.

Социален работник се осигурява за осъществяване на социално-педагогическата работа в училището и за изпълнение на функцията на медиатор между семейството и обкръжението на ученика и образователната институция, с акцент на учениците в риск.

V.СТРУКТУРА И ФУНКЦИИ НА ЕКИПИТЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в училището, в началото на всяка учебна година със заповед на директора се определя **координатор**, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие учениците.

За координатор може да бъде определен учител или друг педагогически специалист с компетентности и/или опит в областта на приобщаващото образование.

Координаторът има следните **основни функции**:

1. обсъжда с класните ръководители и с учителите, които преподават на съответните ученици, техните наблюдения и анализи по отношение на обучението, развитието и участието на учениците в дейността на класа;

2.координира дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците, включително работата им с родителите;

3. координира предоставянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в училището;

4. организира и координира дейностите във връзка с провеждането на събеседването и насочването на ученика в определен клас на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила, при приемането им за обучение в училище.

5. изготвя и представя на Педагогическия съвет след приключване на на съответната учебна година обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището.

Докладът се представя и на началника на Регионалното управление на образованието, който след обобщаване на информацията за областта я предоставя на органите на местното самоуправление за целите на анализа на потребностите от подкрепа в общината, както и на областния управител.

Със заповед на директора на училището, за всеки ученик, нуждаещ се от оказване на допълнителна подкрепа се определя състав на **Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР)**.

Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището се създава за конкретен ученик – със СОП, в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания, за всяка учебна година.

В състава на екипа задължително участват психолог. Може да участва ресурсен учител, специален педагог, логопед, както и други специалисти според индивидуалните потребности на ученика.

В екипа може да се включват представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Екипът се ръководи от определения със заповедта на директора специалист от екипа.

В работата на екипа на ученика участва родителят, а при необходимост – и представител от Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и/или от централите за подкрепа за личностно развитие.

Екипът провежда общите си срещи по предварително изготвен график, който включва не по-малко от три заседания – в началото на учебната година, в края на първия и на втория учебен срок.

Родителят се запознава с графика.

При възникнала необходимост, заседание може да се провежда и извън определения график.

Ръководителят на екипа отправя покана за участие на родителя преди провеждането на извънредното заседание с писмо, по имейл или в телефонен разговор.

Задължителните три заседания са редовни, когато на тях присъстват всички членове на екипа.

Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината членове на екипа.

Заседанията, които се провеждат извън определените три заседания, са редовни, когато на тях присъстват поне половината от членовете на екипа.

Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината от присъстващите членове на екипа в конкретното заседание.

За всяко заседание на екипа за подкрепа за личностно развитие се води протокол, подписан от лицето, водещо протокола, от психолога и/или от ресурсния учител.

Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика осъществява работата с ученик по конкретен случай.

За конкретни дейности от плана за подкрепа при необходимост могат да бъдат привлечени външни за училището специалисти.

Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика освен посочените функции в чл. 189, т. 1 – 4 ЗПУО **изпълнява и следните функции:**

1. определя необходимия инструментариум за извършване на оценката на индивидуалните потребности на ученика и определя правила за работата си;

2. проучва документите и информацията за ученика;
3. обсъжда проведената оценка и наблюденията на всеки член от екипа и формулира общо решение за предоставяне на допълнителна подкрепа в протокол от заседанието;
4. информира директора на училището за взетото решение за предоставяне на допълнителна подкрепа;
5. определя вида и формата на обучение на ученика въз основа на оценката на индивидуалните му потребности;
6. до един месец от извършването на оценката на индивидуалните потребности при необходимост разработва **индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми** по един или повече учебни предмети за ученици със специални образователни потребности и за ученици с изяви дарби, съответно по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 ЗПУО за учебната година;
7. до един месец от извършването на оценката на индивидуалните потребности разработва индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми за ученици със специални образователни потребности и с множество увреждания; в случай че учениците се обучават в Центъра за специална образователна подкрепа, индивидуалните учебни планове и програми се разработват в сътрудничество между училището и Центъра за специална образователна подкрепа;
8. проследява напредъка в развитието на ученика два пъти през учебната година и при необходимост внася промени в плана за подкрепа и в индивидуалните учебни програми след информирано писмено съгласие на родителя, който е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на ученика;
9. извършва консултативна дейност с учениците, с учителите, с родителите за приемане и приобщаване на учениците със СОП, в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания в училището;
10. изготвя доклади за дейността на екипа до директора на училището, съответно в 7-дневен срок след края на първия учебен срок и в 10-дневен срок след края на втория учебен срок на учебната година.

Всеки специалист от състава на екипа за подкрепа за личностно развитие на конкретен ученик може да участва в повече от един екип.

Директорът на училището изпраща копие от протокола с оценката и решението на екипа за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика със СОП в Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в 7-дневен срок от извършването на оценката за одобряване на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците със СОП.

Когато не може да формира екип за подкрепа за личностно развитие на ученик със СОП, директорът на училището в 3-дневен срок от установяването на необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности изпраща заявление до директора на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование за извършване на оценката по чл. 190, ал. 3, т. 2 ЗПУО.

Схема 1: Система на екипните взаимодействия

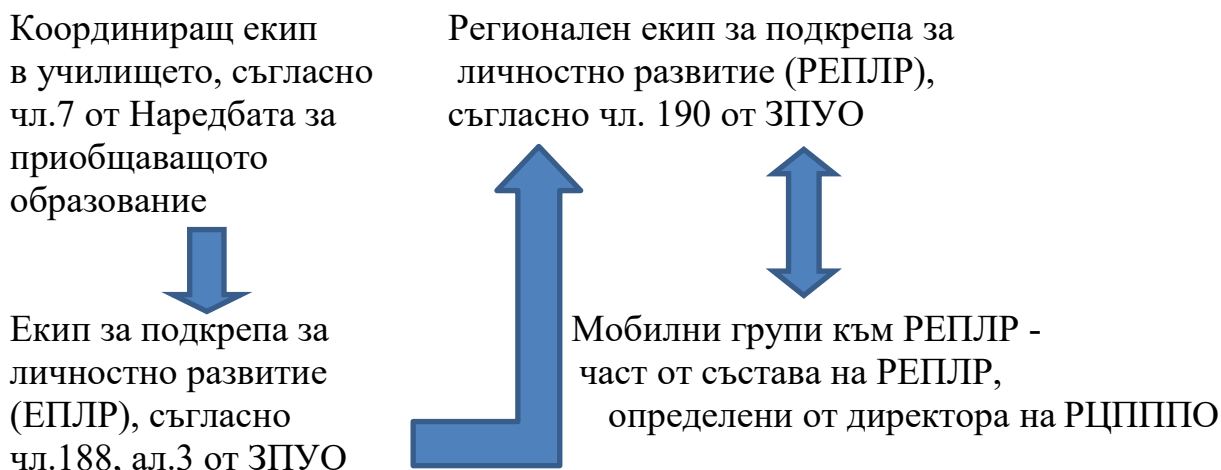
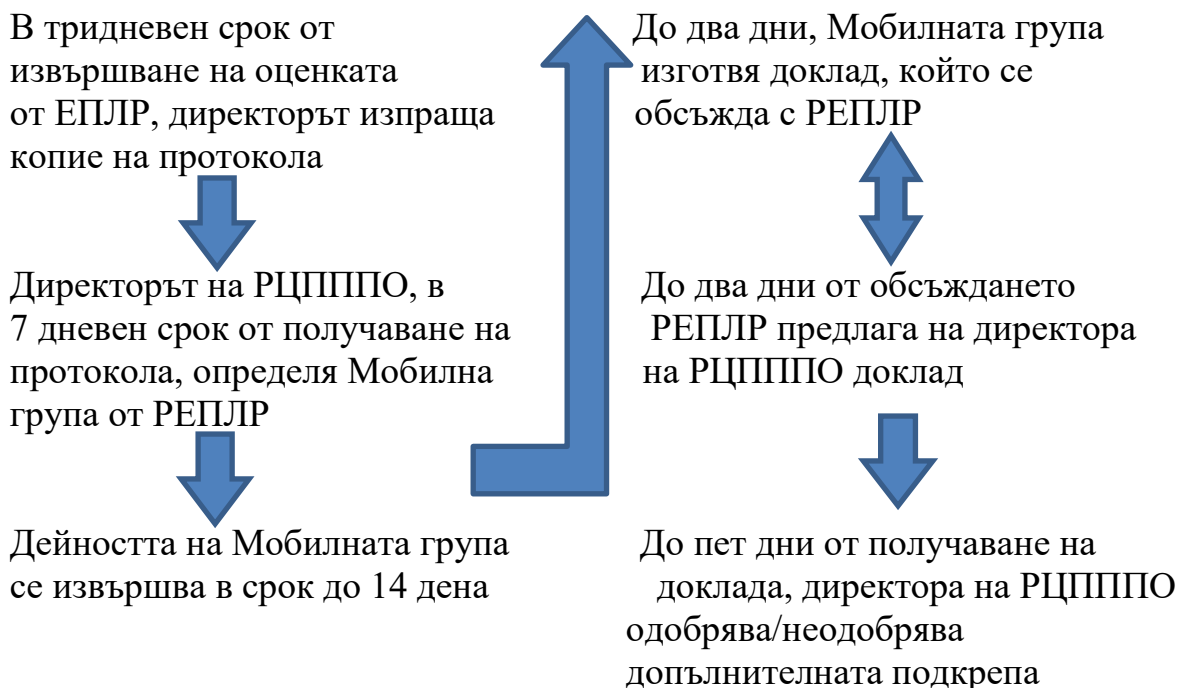

Схема 2: Механизъм на одобрение на оценката на Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР)

VI.ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1.Дейности, свързани с екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти:

- обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти;

Срок: постоянен

Отг.:всички учители

- изготвяне на програми за развитие при наличие на учениците с обучителни трудности

срок: м.09-10. 2021 г.

отг.: всички учители

2.Дейности, свързани с допълнителното обучение на учениците:

- допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове

Срок: постоянен

Отг.:всички учители

- психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

3.Дейности, свързани със заниманията по интереси:

- обмяна на информация между учителите и учениците за установяване интересите на учениците

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

- създаване на клубове по интереси

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

- организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности и инициативи от Ученическия съвет

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

Ученически съвет

- включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия – тържества, конкурси, състезания, концерти

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

4.Дейности, свързани с библиотечно – информаионното обслужване:

- осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

5. Дейности, свързани със здравето на учениците:

- осигуряване на медицинско лице в училище

Срок: постоянен

Отг.: директорът

- осигуряване на сигурна и безопасна материална база

Срок: постоянен

Отг.: директорът

- провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот.

Срок: постоянен

Отг.: медицинска сестра, кл. ръководители

- провеждане на тематични инструктажи

Срок: постоянен

Отг.: медицинска сестра, кл. ръководители

- включване на учениците в спортни дейности и мероприятия, туризъм

Срок: постоянен

Отг.: учителите по ФВС

6. Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди:

- съобщаване и похвала за високите постижения на отделни ученици в областта на науката, спорта, изкуството и др., за приноса им към развитието на училищната общност

Срок: постоянен

Отг.: директор, всички учители

- награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището

Срок: постоянен

Отг.: директор, всички учители

- връчване на похвални писма до родителите на учениците с отличен успех и високи постижения

Срок: постоянен

Отг.: директор, кл. ръководители

- материални награди за високи постижения на отделни ученици

Срок: постоянен

Отг.: директорът

7. Дейности, свързани с превенция на насилието:

- провеждане на регулярни срещи с ръководството на училището и педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в класовете и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа.

Срок: постоянен

Отг.: директорът

- Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/насилие и ученици с агресивно поведение от класния ръководител и любим учител

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководител, любим учител

- Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

- Разговори с родители и осигуряване на съвременна психологическа подкрепа на ученици в риск

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

- Ангажиране на Ученическия съвет и ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаване на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото; Съвместно участие по проекти; Организиране и провеждане на училищни мероприятия, спортни мероприятия

Срок: постоянен

Отг.: Ученически съвет

- Диагностициране на климата в класа и на груповите взаимоотношения. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбиранство

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

- Използване на посредник при разрешаване на конфликти в училище

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

- Включването на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между дученици, родители и учители

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

- Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, Детска педагогическа стая, РУ –Полиция и други институции

Срок: постоянен

Отг.: директор, кл. ръководители

8. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение:

- Провеждане на анкета и наблюдение на учениците с цел подобряване на учебната среда

Срок: постоянен

- Отг.: всички учители
- Създаване на клубове и групови занимания по интереси
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
 - Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
 - Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на учениците – награди, поздравителни съобщения, похвални писма до родителите
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
 - Осигуряване на консултации по отделните предмети
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
 - Събиране и предаване на координатора на информация за трудно успяващите ученици и изготвяне на план за личностна подкрепа
Срок: постоянен
Отг.: координатор, всички учители
 - Обсъждане на възникнали проблеми / конфликти с ученика и класния ръководител с цел изясняване и получаване на подкрепа за разрешаването му.
Срок: постоянен
Отг.: кл. ръководители
 - Насочване на ученика към занимани, съобразени с неговите потребности
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
 - Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава /наставничество/
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
 - Включване на ученика в дейности в полза на класа или училището, съобразено с неговото желание и възможности
Срок: постоянен
Отг.: всички учители, Ученически съвет

9. Дейности, свързани с ранното оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения:

- Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно разпознаване на обучителните затруднения при учениците
Срок: постоянен
Отг.: всички учители

- Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие

Срок: м.09.2021 г.

Отг.: директор

- Работа по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището, като се определя водещ на случая. Водещият на случая на ученика координира работата на специалистите и развива отношенията с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение, участието му в дейността на училището и личностното му развитие

Срок: постоянен

Отг.: Екип за подкрепа за личностно развитие

- Диагностициране на точните проблемни области на учениците с обучителни затруднения

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

- Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа

Срок: постоянен

Отг.: всички учители, координатор

- Координаторът предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците в случай на необходимост от представяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие

Срок: постоянен

Отг.: координатор

- Установените екипи осигуряват консултации по предмети, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се ученици

Срок: постоянен

Отг.: Екип за подкрепа за личностно развитие

- Координаторът предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на ученика от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държания логопедичен център, център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето.

Срок: постоянен

Отг.: координатор

- Координаторът координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа на личностно развитие

Срок: постоянен

Отг.: координатор

- Координаторът съхранява документите на всеки ученик, за което е формиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие

Срок: постоянен

Отг.: координатор

- Координаторът координира представянето на методическа подкрепа от регионален център за подкрепа на прозеса на приобщаващото образование, от Държавния логопедичен център, от център за специална образоателна подкрепа и съдейства за провеждането на различни форми на обучение на педагогическите специалисти в училището

Срок: постоянен

Отг.: координатор

- След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година координаторът изготвя и предоставя на педагогически съвет обобщен доклад – анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището. Докладът се предоставя и на началника на РУО

Срок: постоянен

Отг.: координатор

- Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи и степени на образование на учениците или между институциите и системата на училищното образование

Срок: постоянен

Отг.: координатор

VII . ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Очакваните **ползи** за учениците от оказаната *обща подкрепа* са:

- създаване на значими приятелства;
- повишено приемане и зачитане на индивидуалните различия;
- утвърждаване на уважението към всички хора;
- подготвяне на всички ученици за живот като възрастни в толерантно общество;
- възможности за затвърждаване на знания и умения, като помагат на другите;
- нуждите на всички ученици са по-добре посрещнати, има повече ресурси за всички.

Очакваните **ползи** за учениците от оказването на *допълнителна подкрепа* са:

- изграждане на повече приятелства;
- повишени социални контакти и взаимоотношения;
- копиране на ролеви модели за учебни постижения, социални и поведенчески модели;
- подобро постигане на целите от индивидуалния план;
- повишено придобиване и затвърждаване на умения;
- изграждане на самоувереност, свързана със способностите и постиженията;
- по-лесен и успешен преход към всеки следващ житейски етап;
- подобро сътрудничество между персонала на училището;
- по-голямо участие на родителите;
- семействата са по-добре интегрирани в общността.

Като цяло, **очакваните резултати** са: приобщаващото образование в ОУ „Отец Паисий, с. Лозенец“ да създава максимални възможности за оптимално включване на всички ученици в качествено обучение, гарантирайки, че:

- ☐ всеки ученик присъства в училище и участва пълноценно в живота на общността;
- ☐ всеки ученик учи активно и ползотворно;
- ☐ всеки ученик се обучава отрано и се включва в образователната система навреме;
- ☐ всеки ученик е подкрепен, посредством прилагането на ефикасни и ефективни образователни политики и практики.

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

След съгласуването, приемането и утвърждаването на Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи през учебните 2020/2021 г. и 2021/2022 г. в ОУ „Отец Паисий“, с. Лозенец, документът се публикува на електронната страница на учебното заведение.

Училището включва в Годишните планове за дейността си видовете дейности, сроковете и отговорниците за предоставяне на подкрепата за личностно развитие, разписани в Плановете за изпълнение на Програмата през учебните 2020/2021 г. и 2021/2022 г.

Запознати:

- 1.Г. Георгиев-
- 2.Милена Ив.-
- 3.Неше Керим-

4.П. Божкова-

5.М. Иванова-

6.Ж.Асенов-

7.Ст. Рачев-